

Meer internationale reizigers, een betere spreiding van reizigers en een goede samenhang van woningbouw en openbaar vervoer

Position paper NS – Rondetafelgesprek over het advies van het Nationaal Burgerberaad Klimaat

Het Nederlandse spoor wordt geraakt door klimaatverandering. Extreem weer en hogere temperaturen leiden tot nieuwe uitdagingen. Afgelopen winter leidde hevige sneeuwval tot storingen aan wissels en afgelopen zomer zorgde extreme hitte voor extra uitdagingen voor spoor en materieel. Tegelijkertijd groeit Nederland en daarmee ook de behoefte aan bereikbaarheid. Honderdduizenden nieuwe woningen vragen om goed openbaar vervoer en steeds meer mensen moeten zich duurzaam kunnen verplaatsen.

Het Nationaal Burgerberaad Klimaat geeft het kabinet daarvoor een duidelijke richting. Maak de trein aantrekkelijker voor zowel binnenlandse als buitenlandse reizen, gebruik prijsprikkels om de drukte beter over de dag te spreiden en verbind woningbouw, ruimtelijke opgaven en bereikbaarheid beter met elkaar. Een deel daarvan krijgt inmiddels opvolging. Het Nederland Dal Vrij-ticket van 49 euro heeft deze zomer 400.000 mensen goedkoop laten reizen. Andere aanbevelingen uit het advies van het burgerberaad vragen nog om verdere keuzes en investeringen.

NS werkt vanuit haar verantwoordelijkheid voor de reiziger en haar kennis van het spoorsysteem graag samen met het kabinet aan de verdere uitwerking van de adviezen van het burgerberaad. Daarbij gaat het om blijven investeren in een klimaatbestendig spoor, treinreizen makkelijker en betaalbaarder maken en ruimtelijke opgaven, woningbouw en mobiliteit slimmer met elkaar verbinden, bijvoorbeeld door te bouwen op plekken waar nog ruimte in de trein is.

Meer internationale treinreizigers

NS wil dat de trein voor internationale reizen tot 700 km het beste vervoermiddel is. Dit betekent dat de trein concurrerend moet zijn ten opzichte van de auto en het vliegtuig. NS is het eens met het advies van het burgerberaad dat dit alleen kan met een betrouwbaar en gebruiksvriendelijk product voor de reiziger. Een product dat zekerheid biedt en voor reizigers intuïtief werkt. Hiervoor zijn internationale afspraken nodig tussen overheden, vervoerders en infrastructuurbeheerders. NS wil bijdragen aan een goed internationaal spoorsysteem. Dat betekent bijdragen aan een systeem waarmee reizigers makkelijk tickets kunnen kopen, helpen bij het tot stand brengen van internationale treinen en, waar het kan en mag, zelf internationale treinen blijven exploiteren. Zo zorgen we samen voor een internationaal spoorsysteem dat het beste aansluit bij Nederland en Europa.

Een betaalbare trein en een betere spreiding van reizigers

NS wil Nederland duurzaam bereikbaar maken voor iedereen. Dat vraagt om een betaalbare trein én een betere spreiding van reizigers. In de zomer maakten al 400.000 reizigers gebruik van het Nederland Dal Vrij-ticket van 49 euro. Een mooi voorbeeld van prijsdifferentiatie. Maar NS werkt niet alleen in de zomer met prijsdifferentiatie. Het hele jaar door biedt NS PrijsTijd Deals: treinkaartjes met maximaal 60 procent korting voor reizigers die minimaal één dag van tevoren een ticket boeken en in de daluren reizen. In die uren is nog veel ruimte: gemiddeld is slechts 30 procent van de zitplaatsen in de daluren bezet. Tegelijkertijd concentreren woon-werkreizen zich sinds corona sterk op dinsdag en donderdag, waardoor een hyperspits is ontstaan.

Het spreiden van reizigers is belangrijk voor een duurzamer en beter bezet netwerk. Dit kan NS niet alleen. Daarom pleit NS voor afspraken met werkgevers over thuiswerkdagen en aanvangstijden. Op die manier kan de reizigersstroom beter over de week en de dag worden verdeeld. Een eerste hoorcollege om 09.30 uur in plaats van om 09.00 uur kan bijvoorbeeld helpen om de druk op de ochtendspits te verminderen. Zo benutten we de capaciteit van de trein beter en maken we deze vorm van duurzaam vervoer aantrekkelijker.

Woningbouw en openbaar vervoer in samenhang ontwikkelen

Bereikbaarheid is een cruciale voorwaarde voor een fijne leefomgeving. NS ondersteunt de inzet van het kabinet om woningbouw zoveel mogelijk te concentreren rond bestaande OV-knooppunten. Door woningen, werkplekken en voorzieningen te ontwikkelen op plekken die al goed bereikbaar zijn per trein en ander openbaar vervoer, wordt duurzame mobiliteit vanzelfsprekender en blijft de klimaatimpact van dagelijkse verplaatsingen beperkt. NS is daarom blij dat het kabinet ervoor kiest om bereikbaarheid vanaf het begin als randvoorwaarde mee te nemen bij de keuze voor en uitwerking van woningbouwlocaties.

Bij nieuwe woningbouwlocaties is niet alleen de afstand tot een station van belang. Ook de toekomstige capaciteit van het spoor, de stations en de treinen moet vooraf worden meegewogen. Woningbouw rond een OV-knooppunt is pas duurzaam bereikbaar als het mobiliteitssysteem de extra reizigers kan verwerken. Door investeringen in woningbouw en openbaar vervoer in tijd en financiering aan elkaar te koppelen, voorkomen we dat woningbouw- en bereikbaarheidsdoelen op termijn met elkaar concurreren.

